

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.03.2021

Atzinums Nr. 5-04/7
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu ieguves valsts
nozīmes dolomīta atradnes “Kranciems” N kategorijas laukumā
paplašināšanu Tīnūžu pagastā, Ikšķiles novadā

Derīgs līdz 2024. gada 12. martam

Paredzētās darbības ierosinātāja:

SIA “Saulkalne S”, reģistrācijas Nr. 50003256461, juridiskā adrese: Daugavmalas iela 11, Saulkalne, Salaspils pagasts, Salaspils novads, LV-2117, elektroniskā pasta adrese: saulkalne.s@saulkalne.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātāja:

SIA “Vides eksperti”, reģ. Nr. 40003820612, juridiskā adrese: Ganību dambis 24D-25, Rīga, LV-1005, pamatojoties uz 2020. gada 2. jūnija pilnvaru¹; e-pasts: birojs@videseksperti.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk - Birojs):

2020. gada 13. novembrī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “SIA “Saulkalne S” paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguves valsts nozīmes dolomīta atradnes “Kranciems” N kategorijas laukumā paplašināšanai” Tīnūžu pagastā, Ikšķiles novadā” (turpmāk – Ziņojums). Ziņojuma aktualizētā versija Birojā iesniegta 2021. gada 12. februārī, precizēts Ziņojums iesniegts 2021. gada 1. martā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu ieguves paplašināšana valsts nozīmes dolomīta atradnes “Kranciems” N kategorijas laukumā Tīnūžu pagastā, Ikšķiles novadā (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Saskaņā ar 2020. gada 2. jūnija pilnvaru SIA “Saulkalne S” pilnvarojusi SIA “Vides eksperti” iesniegt un saņemt Ierosinātājas vārdā visu dokumentāciju, kā arī veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Ikšķiles novads, Tīnūžu pagasts, nekustamais īpašums “*Kranciena pirmā dolomīta atradne*” (kad. Nr. 7494 006 0552, zemes vienības kad. apz. 7494 006 0546), (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī IVN) objekts ir dolomīta ieguves platību paplašināšana valsts nozīmes dolomīta atradnes “*Kranciens*”² (turpmāk arī – Atradne) N kategorijas laukumā, nekustamā īpašuma “*Kranciena pirmā dolomīta atradne*” (kad. Nr. 7494 006 0552) zemes vienībā ar kad. apz. 7494 006 0546 (turpmāk – Īpašums). Īpašuma īpašniece ir Ierosinātāja.
- 3.1.2. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, jo Ierosinātāja turpina iegūt dolomītu Atradnes A kategorijas laukumā, nekustamā īpašuma “*Kranciena karjers*” (kad. Nr. 74940060208³) teritorijā (turpmāk – arī A kategorijas laukums). Ieguve tiek veikta 60,25 ha platībā, pamatojoties uz zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr.8/48VP (izdota 1998. gada 11. decembrī un ar Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2017. gada 22. augusta lēmumu Nr.CS17VL0094 tās derīguma termiņš noteikts 2023. gada 10. decembris).
- 3.1.3. Dolomīta ieguves teritoriju paplašināšana plānota ~ 23 ha lielā teritorijā Atradnes N kategorijas laukuma daļā. Paplašināmais derīgo izrakteņu ieguves laukums piekļaujas Atradnes A kategorijas laukuma daļai, kurā dolomīta ieguves darbus veic Ierosinātāja.
- 3.1.4. Uz vietas plānota arī frakcionētu dolomīta šķembu produkcijas sagatavošana. Atbilstoši Ziņojumam maksimālais ieguves apjoms varētu sasniegt līdz ~ 250 tūkst. t, kas atbilstu aptuveni 95 tūkst. m³ blīva (dabiskā saguluma stāvoklī) dolomīta materiāla, tomēr Ziņojumā ietekmju novērtējums veikts pieņēmumam, ka gadā realizācijai netiek izvests lielāks apjoms par ~ 141 tūkst. t, kas veidotu ne vairāk kā vidēji 20 kravas reisu dienā, transportēšanu veicot Ziņojumā norādītajā apjomā (~ 250 dienas gadā).
- 3.1.5. Derīgo izrakteņu ieguvi N kategorijas laukumā paredzēts īstenot aptuveni 22 gadu laikā. Paredzētā darbība ietver dolomīta ieguvi virs un zem gruntsūdeņu līmeņa, veicot ūdens atsūkņēšanu un irdinot dolomīta slāņkopu ar spridzināšanas metodi. Daļu materiāla paredzēts mazgāt, izmantojot Atradnes teritorijā esošu ūdens ieguves un novadīšanas infrastruktūru, veicot tajā atsevišķas izmaiņas. Pēc nostādīšanas nosēddīķu sistēmā, ūdens pa meliorācijas grāvi pašlaik tiek novadīts Mazajā Juglā. Ieguves sākumposmā (10-15 gadi) dolomīta apstrādei un ūdens ieguvei un novadīšanai paredzēts izmantot esošo infrastruktūru A kategorijas laukumā, bet noslēguma posmā visus infrastruktūras objektus paredzēts pārvietot uz N kategorijas laukumu, kur Paredzētās darbības risinājumi paredz nostādīnāt ūdens novadīšanu Norupē, kā arī paredz izveidot jaunu elektroenerģijas pieslēguma līniju.
- 3.1.6. Plānots veikt atmežošanas darbus un segkārtas noņemšanas darbus visā Darbības vietas teritorijā. Dolomītu paredzēts drupināt, šķirot un mazgāt, izmantojot mobilas ar elektroenerģiju un dīzeļdegvielu darbināmas iekārtas, kas galvenokārt tiek ekspluatētas kā stacionāras.
- 3.1.7. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (A un N kategorijas laukumus) paredzēts rekultivēt par ūdens objektiem.

² Valsts vides dienests 2015. gada 11. novembrī izsniedzis (sastādījis) derīgo izrakteņu (izņemot pazemes ūdeņu) atradnes pasi dolomīta atradnei “*Kranciens*”, derīga līdz 2025.gada 1.augustam, pievienota Ziņojuma 3.pielikumā.

³ Atbilstoši Valsts kadastra informācijas sistēmas datiem – īpašnieks ir pašvaldība.

- 3.1.8. IVN Paredzētajai darbībai piemērots 2020. gada 18. maijā ar Dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests) lēmumu “*Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. RI20SI0038*”. Lēmums pieņemts, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 5. punkta c. apakšpunktu un 1. pielikuma 25. punktu.
- 3.1.9. 2020. gada 3. jūlijā Birojs Ierosinātājai izsniedza Programmu Nr. 5-03/9 Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Īpašums atrodas Ikšķiles novada austrumu daļā, Tīnūžu pagastā autoceļu P80 (Tīnūži – Koknese) un V968 (Ogre – Jugla) krustojuma tuvumā (tas atrodas uz D no Īpašuma). Tuvākā apdzīvotā vieta ir Turkalne, kas atrodas apmēram 0,5 km attālumā no Darbības vietas. 1,5 km rādiusā ap Paredzētās darbības vietu identificētas kopumā 48 dzīvojamās mājas, tuvākā viensēta atrodas aptuveni 300 m attālumā no plānotās dolomīta ieguves vietas. Tuvākā ūdenstece ir Mazā Jugla (no Darbības vietas Z robežas aptuveni 0,6 km), Daugava atrodas aptuveni 7 km attālumā.
- 3.2.2. Atbilstoši Ikšķiles novada teritorijas plānojumam 2011. – 2023. gadam darbības vieta atrodas plānotās (atļautās) izmantošanas zonā Mežs (M). Saskaņā ar teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 296.1.9. apakšpunktu viens no šādas teritorijas atļautās izmantošanas veidiem ir derīgo izrakteņu ieguve atbilstoši likuma “*Par zemes dzīlēm*” un TIAN apakšnodaļas 5.4.3.2. “*Derīgo izrakteņu ieguves teritorija*” nosacījumiem.
- 3.2.3. Atbilstoši Ziņojumam Darbības vietas teritorijai ir noteikts apgrūtinājums 3,17 ha platībā, ko veido aizsargjosla gar autoceļu ar nosaukumu “*Koknešu ceļš*”, kas ir viens no Atradnes piebraukšanas ceļiem, ar kuru robežojas Darbības vieta.
- 3.2.4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 8. maija noteikumiem Nr.321 “*Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm*” Atradnei ir noteikts valsts nozīmes atradnes statuss. Atradnes kopējā platība ir 123,7 ha, tajā skaitā kopējā N kategorijas laukuma platība 69,3 ha. Paredzēto darbību plānots veikt tikai daļā no Atradnes kopējā N kategorijas laukuma – Īpašuma teritorijā, līdz 23 ha platībā.
- 3.2.5. Saskaņā ar Ziņojumu Ģeoloģiskās izpētes darbi Atradnē veikti 1969.-1970. gadā, izdalīti A (agrāk A, B, C1) un N (agrāk C2) kategorijas krājumu aprēķina laukumi. Atradnes derīgo slāņkopu veido devona nogulumi – Daugavas svītas dolomīti. Nogulumu biezums un sastāvs ir mainīgs, sākotnējās izpētes laikā iegulas vertikālajā griezumā tikuši izdalīti 3 slāņi: iegulas augšējā (2,5 – 6 m biezumā) un apakšējā (1-6 m biezumā) daļā dolomīts, kas galvenokārt piemērots šķembu ražošanai, bet iegulas vidusdaļā (0,2 – 1,35 m) mālainu dolomītu un merģeļu starpslānis, kurš netika iekļauts krājumos. Atradnes N kategorijas krājumu aprēķinu rezultātā noteikta 7,7 – 12,4 (vidēji 9,4 m) bieza derīga dolomīta slāņkopa. Segkārtu Atradnes teritorijā veido kvartāra nogulumi – morēnas mālsmiltis un smilšmāls, mālaina smiltis, kuras biezums N kategorijas krājumu laukumā ir 2,9 – 8,2 m (vidēji 5,2 m).
- 3.2.6. Saskaņā ar Ziņojumu, dolomīta krājumu stāvoklis uz 1971. gada 21. jūliju bija 4446,8 tūkst.m³ A kategorijas laukumā un 6486,0 tūkst.m³ N kategorijas laukumā. Derīgo izrakteņu ieguve Atradnes A kategorijas laukumā uzsākta 1975. gadā.
- 3.2.7. Uz ziemeļiem no Atradnes A kategorijas laukuma, kur ieguvi veic Ierosinātāja, atrodas Atradnes iecirknis “*Kokneši-2*”. Atbilstoši Ziņojumam un Dienesta izsniegto zemes

dzīļu licenču reģistra datiem⁴ ieguvei šajā teritorijā SIA “ABMARK” izsniegta zemes dzīļu izmantošanas licence Nr.CS11ZD0146 (bija derīga līdz 2021. gada 16. februārim).

- 3.2.8. Atbilstoši Ziņojumam Darbības vietas tuvumā un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā nav citu līdzīga rakstura vai rūpniecisku objektu, ar ko iespējama ietekmju summēšanās. Tuvākie kokapstrādes uzņēmumi atrodas aptuveni 3 km attālumā uz R un DR no Darbības vietas.
- 3.2.9. Darbības vieta atrodas Daugavas upju baseina teritorijā, aptuveni 7 km attālumā no Daugavas un 4 km no Ogres. Aptuveni 0,6 km attālumā uz Z no plānotās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas atrodas Mazās Juglas upe un aptuveni 0,7 km uz DA – Norupe, kuras gultne daudzviet ir regulēta.
- 3.2.10. Atbilstoši Ziņojuma 3.4. nodaļā sniegtajai informācijai Darbības vietā nav applūstošu teritoriju. Darbības vietā un tās apkārtnē ir ierīkota vaļējo grāvju meliorācijas sistēma. Novadgrāvis 414112:11 piekļaujas Darbības vietas A robežai, susinātājgrāvis 414112:87 šķērso Darbības vietu tās centrālajā daļā, bet ZA daļā ir novadgrāvis 414112:19 ar ieteku Norupē un tālāk Ogres upē.
- 3.2.11. Novērtējot esošos ūdensapgādes risinājumus Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zonā, Ziņojumā identificētas 9 dzīvojamo māju teritorijas (3.2.2. tabula Ziņojumā). Piecās no tām ierīkoti dziļurbumi, trijās – grodu akas, par vienu informācija netika iegūta⁵.
- 3.2.12. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – NATURA 2000), kā arī nerobežojas ar tām. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kas ir arī NATURA 2000 teritorija (dabas parks “Ogres Zilie kalni”, tips B, vietas kods LV 0529300), atrodas aptuveni 5,4 km attālumā DR virzienā. Ņemot vērā attālumu līdz Darbības vietai un Paredzētās darbības risinājumus, Ziņojumā prognozēts, ka Paredzētās darbības īstenošana neietekmēs Natura 2000 teritorijas dabas vērtības, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu tajā.
- 3.2.13. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”⁶ publiskoto informāciju tuvākais putnu sugas aizsardzībai izveidotais mikroliegums atrodas aptuveni 4,4 km attālumā no Darbības vietas. Darbības vietā un tās tuvumā nav konstatēti Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājama biotopi. Tuvākais šāds biotops Veci jaukti platlapju meži 9020* atrodas aptuveni 900 m attālumā uz ZA no tuvākās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas Darbības vietā.
- 3.2.14. Saskaņā ar publiski pieejamo Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) Valsts kultūras pieminekļu sarakstu⁷ un Ziņojumā sniegto informāciju Darbības vietai tiešā tuvumā neatrodas kultūras pieminekļi. Tuvākais valsts nozīmes aizsargājamais kultūrvēstures piemineklis – Tīnūžu muižas pārvaldnieka māja – atrodas uz rietumiem aptuveni 6 km attālumā no Darbības vietas.

⁴ Pieejams: <http://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/zemes-dzilu-izmantosanas-licences/zemes-dzilu-izmantosanas-licences/>

⁵ Divas mājāsaimniecības izmanto vienu aku, bet vienu neizdevās apsekt dabā un netika saņemta arī rakstiska informācija

⁶ <https://ozols.daba.gov.lv/>

⁷ NKMP Valsts kultūras pieminekļu saraksts <https://is.mantojums.lv/map/>.

- 3.2.15. Saskaņā ar valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datubāzī⁸ Darbības vietai tiešā tuvumā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētā darbība ir dolomīta ieguve līdz ~ 95 000 m³ dolomīta materiāla gadā. Maksimālais ieguves apjoms noteikts blīvam dolomīta materiālam, kāds tas ir dabiskā saguluma stāvoklī, un šāda blīvuma materiāls atbilst ~ 250 000 t. Tomēr pēc materiāla irdināšanas un frakcionēšanas tā blīvums mainās. Ziņojumā pieņemts, ka gatavā produkcija tiks izvesta ar kravas automašīnām (kravnesība līdz 28 t) un intensitāti, kas nepārsniegs vidēji 20 kravas reisu dienā (250 dienas gadā). Šādā apjomā no Atradnes izvestais (Atradnē sagatavotais) materiāls faktiski nepārsniegs ~ 141 000 t. Šāds Paredzētās darbības risinājums apstiprināts arī precizētajā Ziņojumā, kas Birojā iesniegts 2021. gada 1. martā, kur norādīts, ka tiks iegūtas frakcionētas dolomīta šķembas (0/5, 5/8, 8/16, 16/32, 32/63 mm) un maisījumi ar kopējo apjomu līdz 141 120 t gadā.
- 3.3.2. Paredzēto darbību plānots īstenot divos posmos, paplašinot jau esošo karjeru virzienā no A kategorijas laukuma austrumu robežas (pakāpeniski virzoties A un DA virzienā). Paredzēts, ka katru gadu tiks izstrādāta vidēji 1 ha liela platība :
- 3.3.2.1. Pirmajā posmā paredzēts turpināt/pabeigt ieguvi A kategorijas laukumā, uzsākot ieguvi Darbības vietas daļā, kas atrodas pie robežas ar A kategorijas laukumu. Šajā posmā paredzēts izmantot gan A kategorijas laukumā jau pašlaik izveidoto ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas sistēmu (bez būtiskiem pārveidojumiem), gan esošo izvešanas ceļu R virzienā līdz autoceļam P80 Tīnūži-Koknese. Atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem risinājumiem – arī pirmajā posmā, kad ieguvi paredzēts turpināt/pabeigt A kategorijas laukumā, kopējais ieguves un no Atradnes izvedamā iegūtā materiāla daudzums nebūs lielāks (maksimālais ieguves apjoms nepārsniegs ~ 250 000 t. gadā, iegūtās frakcionētās dolomīta šķembas un maisījumi, kā arī izvestais materiāla apjoms līdz ~ 141 000 t gadā).
- 3.3.2.2. Otrajā posmā, kad A kategorijas laukuma izstrāde būs pabeigta un teritorija rekultivēta, izveidojot ūdenstilpi, paredzēta arī pazemes ūdeņu atsūkņēšanas sistēmas pārveide, tos novadot uz Darbības vietas D galu ar izplūdi pārkārtotajā meliorācijas sistēmas novadgrāvī 414112:19 un tālāk Norupē. Derīgo izrakteņu ieguves projektā paredzēts iestrādāt detalizētu grāvju sistēmas izvietojumu pieplūstošo ūdeņu uztveršanai un novadīšanai no Darbības vietas. Šajā posmā paredzēta arī tehnoloģiskā laukuma pārvietošana uz N kategorijas laukumu, kā arī transportēšana pa jaunu maršrutu D, DA virzienā – pa “Koknešu ceļu” un autoceļu V968 Ogre–Jugla līdz autoceļam P80.
- 3.3.3. Dolomīta ieguve Darbības vietā plānota ar līdzšinējo ieguves paņēmieni – derīgo izrakteni paredzēts iegūt irdinot dolomīta slāņkopu ar spridzināšanas metodi (atvērtas kraujas spridzināšana ar neelektrisko iniciācijas sistēmu) un iegūstot ar ekskavācijas metodi vairākās kāplēs. Darbības vietā dolomītu paredzēts iegūt, veicot pazemes ūdens atsūkņēšanu, pazeminot kvartāra un Daugavas ūdens horizontu līmeni. A kategorijas laukumā jau pašlaik ir izveidota ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas sistēma ar kopgarumu aptuveni 1 km, to veido ūdens savācējtilpnes (zumfi), novadgrāvji un

⁸ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs
<http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=pppvMapView&incrementCounter=1>.

nosēddīķis, kā arī piespiedu pārsūkņēšanas aprīkojums. Vidējais līdzšinējais atsūkņējamā/novadāmā ūdens apjoms norādīts 974 tūkst m³ ūdens gadā⁹.

- 3.3.4. Dolomīta produkcijas ražošanai paredzēts izmantot drupināšanas, sijāšanas/šķirošanas un mazgāšanas un maisīšanas iekārtas, kuras darbināmas ar dīzeļdegvielu un elektroenerģiju. Tehnoloģiskajā laukumā iekārtas (drupinātājs/sijātājs/mazgātājs, mobilais sijātājs un mobilais maisītājs) darbosies ar elektroenerģiju, ieguves laukumā (ekskavatori, frontālie iekrāvēji, mobilais drupinātājs un pašizgāzēji) – ar dīzeļdegvielu.
- 3.3.5. Saskaņā ar Ziņojuma 2.2. nodaļā norādīto teritoriju plānots sagatavot (atmežot un noņemt segkārtu) pakāpeniski, katru gadu, ievērojot putnu ligzdošanas periodu, ieguvei sagatavojot vidēji 1 ha lielu platību. Krūmus un celmus paredzēts šķeldot, segkārtu izmantot rekultivācijas darbos.
- 3.3.6. Ziņojuma sagatavošanas nolūkiem pieņemts, ka kopā Darbības vietā tiks izmantoti 2 ekskavatori (jauda 245 kW, emisijas līmeņa Eiropas standarts IIIB), 2 frontālie iekrāvēji (jauda 204 kW, emisijas līmeņa Eiropas standarts IV), drupinātājs/sijātājs, mazgātājs (jauda 300 kW, elektropiedziņa), mobilais maisītājs (jauda 40 kW, elektropiedziņa), mobilais sijātājs/mazgātājs (jauda 100 kW, elektropiedziņa) un mobilais drupinātājs (jauda 224 kW, emisijas līmeņa Eiropas standarts IV)¹⁰. Iegūtā materiāla pārvietošanai Atradnes teritorijā tiks izmantoti 2 pašizgāzēji (jauda 248 kW, klase – EURO IV).
- 3.3.7. Darbības vietā iegūto un sagatavoto materiālu paredzēts uzglabāt krautnēs uzglabāšanas laukumā ar maksimālo uzglabāšanas laiku līdz trīs mēnešiem, apjomam nepārsniedzot 2000 t. Atbilstoši Ziņojuma 14. pielikumā sniegtajam papildus skaidrojumam novērtējuma nolūkiem krautnēs uzglabājamaais daudzums noteikts, vadoties no informācijas par līdzšinējā pieprasījuma apjomu gadu gaitā, tomēr praksē produkcija tiek ražota un uzglabāta tikai tādā apjomā, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu jau esošu pasūtījumu (netiek veidoti uzkrājumi).
- 3.3.8. Paredzēts, ka tehnikas uzpildei ar dīzeļdegvielu uzpildes laukumā atradīsies arī 12 m³ uzglabāšanas tvertne un absorbenti nolījumu savākšanai. Norādīts, ka degvielas patēriņš visām tehnikas vienībām kopā nepārsniegs 100 m³ gadā. Veicot novadāmo notekūdeņu monitoringu, paredzēta arī naftas produktu koncentrācijas noteikšana (līdz šim tas darīts 4 reizes gadā, piesārņojums nav konstatēts) novadāmajos ūdeņos.
- 3.3.9. Ziņojumā norādīts, ka ieguves darbi plānoti darba dienās 250 dienas gadā, darba laikā, vidēji 9 stundas dienā un 2250 stundas gadā, iekļaujoties laika posmā no plkst. 7:00 – 18:00. Dolomīta spridzināšana paredzēta ne biežāk kā 2 reizes mēnesī. Savukārt materiāla transports iespējams laika posmā no plkst. 7:00 – 19:00, darba dienās visu gadu. Tādējādi kopumā var prognozēt, ka ieguves darbi un materiāla izvešana tiks veikta, nepieļaujot darbu veikšanu normatīvajos aktos noteiktajās vakara un nakts stundās, kas novērš trokšņu traucējumus vakara, nakts stundās un brīvdienās, tai skaitā svētku dienās. Paredzētās darbības teritorijas sagatavošanas darbi (atmežošana un virskārtas noņemšana) atbilstoši ekspertu ieteikumam netiks veikti putnu ligzdošanas periodā – no 1. aprīļa līdz 15. jūlijam. Derīgā materiāla faktiskie ieguves apjomi Darbības vietā būs atkarīgi no ekonomiskās situācijas un pieprasījuma. Gatavā produkcija tiks uzkrāta krautnēs derīgā materiāla novietnē, no kurienes materiāla izvešanu varēs veikt arī laikā, kad ieguve nenotiek.
- 3.3.10. Derīgā materiāla izvešanai paredzēti vidēji līdz 5 000 reisi (turp un atpakaļ) gadā jeb vidēji 20 reisi dienā, transportēšanu veicot līdz 250 dienas gadā, izvedot līdz 141 120 t gadā.

⁹ Ziņojuma 14. pielikums.

¹⁰ Ziņojuma 2.2.1. tabula "Izmantotās tehnikas vienības" un 3.6.3.nodaļa.

- 3.3.11. Sadzīves atkritumus, kas radīsies Darbības vietā, plānots uzkrāt atbilstošos konteineros un nodot uzņēmumam, kas sniedz attiecīgus atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Tīnūžu pagastā. Ražošanas atkritumi un bīstamie atkritumi galvenokārt veidosies no tehnisko līdzekļu ekspluatācijas, tos paredzēts savākt konteineros un nodot uzņēmumam ar atbilstošām atļaujām. Personāla vajadzībām ir uzstādīta pārvietojamā tualete, sadzīves notekūdeņi neveidojas.
- 3.3.12. Attiecībā uz plānotajiem rekultivācijas darbiem Ziņojumā norādīts, ka teritoriju pēc tās izstrādes paredzēts izveidot par ūdenstilpi, detalizētu rekultivācijas plānu iestrādājot derīgo izrakteņu ieguves projektā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Vērtējot Paredzētās darbības alternatīvos risinājumus, ņemta vērā plānotā ieguves secība un tas, ka pēc A kategorijas laukuma izstrādes pabeigšanas un ūdenskrātuves izveidošanās būs nepieciešams pārvietot tehnoloģisko laukumu un mainīt transportēšanas virzienu. Tādēļ katrā no ieguves posmiem apsvērti atšķirīgi alternatīvie varianti Paredzētās darbības un ar to saistīto procesu īstenošanai.
- 3.4.2. Pirmajā ieguves posmā kā salīdzināmās alternatīvas Ierosinātāja izvērtējusi divus derīgā materiāla transportēšanas maršrutus – pa esošo maršrutu R virzienā, šķērsojot Atradnes A kategorijas laukumu un tālāk pa esošu piebraucamo ceļu līdz autoceļam P80 Tīnūži-Koknese. Ziņojumā šī alternatīva definēta kā pirmā posma 1. alternatīva (turpmāk šajā Biroja atzinumā – 1.1. alternatīva). Otrs variants – pa jaunu maršrutu D, DA virzienā, kas no Atradnes A kategorijas laukuma līdz autoceļam V968 Ogre–Jugla ved pa esošu piebraucamo ceļu ar nosaukumu “*Koknešu ceļš*” gar Īpašuma robežu. Ziņojumā šī alternatīva definēta kā pirmā posma 2. alternatīva (turpmāk šajā Biroja atzinumā – 1.2. alternatīva). Novērtējumā pieņemts, ka abos variantos maršruts sākas no produkcijas uzglabāšanas laukuma.
- 3.4.3. Paredzētās darbības otrajā posmā analizētas divas apstrādes laukuma atrašanās vietas N kategorijas laukumā. Pirmais izskatītais variants ir tā izvietošana centrālajā daļā. Ziņojumā šī alternatīva definēta kā otrā posma 1. alternatīva (turpmāk šajā Biroja atzinumā – 2.1. alternatīva). Kā alternatīvais variants vērtēta tehnoloģiskā laukuma izvietošana N kategorijas laukuma Z daļā. Ziņojumā šī alternatīva definēta kā otrā posma 2. alternatīva (turpmāk šajā Biroja atzinumā – 2.2. alternatīva). Atkarībā no otrā posma alternatīvas mainās pašizgāzēja pārvietošanās attālums no ieguves vietas līdz apstrādes laukumam, vieta, no kuras Īpašumā tiek izvesta produkcija, kā arī lokālie risinājumi meliorācijas sistēmas pārkārtošanai un elektroapgādes pieslēgumam.
- 3.4.4. Alternatīvu novērtēšanai un savstarpējai salīdzināšanai galvenokārt vērtētas izmaiņas vides trokšņa līmenī un izmaiņas ietekmei uz gaisa kvalitāti. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajiem secinājumiem pirmajā posmā atbilstošāka būtu 1.1. alternatīva, veicot produkcijas izvešanu pa līdzšinējo maršrutu, bet otrajā posmā – 2.1. alternatīva ar tehnoloģiskā laukuma novietojumu ieguves laukuma centrālajā daļā. Detālāks ietekmju izvērtējums gaisa piesārņojuma un trokšņa aspektā sniegts šī Biroja atzinuma 6.4.1. un 6.4.2. punktos.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2020. gada 18. maija lēmums Nr. RI20SI0038 par IVN piemērošanu Paredzētajai darbībai (Biroja reģ. Nr. 5-01/845).
- 4.2. Izstrādātājas 2020. gada 5. jūnija vēstule par programmas izstrādi un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu ar tai pievienotiem sākotnējās apspriešanas materiāliem (Biroja reģ. Nr. 5-01/961).

- 4.3. SIA “Rīgas meži” 2020. gada 15. jūnija vēstule Nr. SRM-20-305-nd “*Par derīgo izrakteņu ieguves paplašināšanu valsts nozīmes dolomīta atradnes “Kranciems” N kategorijas laukumā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1013).
- 4.4. Izstrādātājas 2020. gada 26. jūnija elektroniskā vēstule par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu un tai pievienotie materiāli (Biroja reģ. Nr. 5-01/1069).
- 4.5. Biroja 2020. gada 3. jūlija Programma Nr. 5 – 03/9 ietekmes uz vidi novērtējumam (Biroja reģ. Nr. 5-01/631).
- 4.6. SIA “Rīgas meži” 2020. gada 16. oktobra vēstule Nr. SRM-20-547-nd (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1756).
- 4.7. Dienesta 2020. gada 30. oktobra vēstule Nr. 2.4/8986/RI/2020 (Biroja e-doc reģistrācijas Nr. 5-01/1867).
- 4.8. Izstrādātājas 2020. gada 2. oktobra vēstule par paziņojumu un precizētais paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Biroja e-doc reģistrācija Nr. 5-01/1665, Nr. 5-01/1671).
- 4.9. Izstrādātājas 2020. gada 21. oktobra vēstule par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu un sanāksmes protokols (Biroja e-doc reģistrācija Nr. 5-01/1787).
- 4.10. Izstrādātājas 2020. gada 13. novembra paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu ar pielikumiem. (Biroja reģ. Nr. 5-01/1973).
- 4.11. Izstrādātājas 2020. gada 16. novembra papildinājumi Ziņojumam (Biroja reģ. Nr. 5-01/1980).
- 4.12. Ikšķiles novada pašvaldības 2020. gada 14. decembra vēstule Nr. 2.1-6/2.1-8/948-2020 “*Par atsaukšanas sniegšanu*” (Biroja e-doc reģ. Nr. 5-01/2222).
- 4.13. Dienesta 2020. gada 14. decembra vēstule Nr. 2.3/10128/RI/2020 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu dolomīta ieguvei atradnē “Kranciems”*” (Biroja e-doc reģ. Nr. 5-01/2226).
- 4.14. Izstrādātājas 2021. gada 12. februāra vēstule par aktualizētā Ziņojuma iesniegšanu ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/332).
- 4.15. Izstrādātājas 2021. gada 1. marta elektroniskā vēstule ar informāciju par precizēto Ziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/453).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem ir publiskota Biroja tīmekļa vietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <http://www.vpvp.gov.lv/lv/ivn/projekti>. Citu starpā minētajā tīmekļa vietnē publiskoti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kuros norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Birojs sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par Paredzēto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Rīgas Aprīņa Avīze*” 2020. gada 5. jūnija numurā un ievietots tīmekļvietnēs www.ikskile.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvp.gov.lv. Atbilstoši Izstrādātājas 2020. gada 26. jūnija vēstulei pievienotajiem materiāliem – par Paredzēto

darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

- 5.1.2. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana tika organizēta neklātienas formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu un tā pārejas noteikumu 3. punktu. Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienas formā (attālināti) notika no 2020. gada 15. jūnija plkst. 10.00 līdz 2020. gada 19. jūnijam. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnēs www.ikskile.lv un www.videseksperti.lv. Interesenti varēja sūtīt jautājumus uz Ierosinātājas pārstāvja (Izstrādātājas) e-pasta adresi: birojs@videseksperti.lv. Saskaņā ar sanāksmes protokolu, videoprezentācija tika skatīta 13 reizes.
- 5.1.3. Paredzētās darbības IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros priekšlikumi no sabiedrības pārstāvjiem netika saņemti, 2020. gada 18. jūnijā Birojā tika saņemta SIA “*Rīgas meži*” 2020. gada 15. jūnija vēstule Nr. SRM-20-305-nd, kas tika nosūtīta Ierosinātājai.
- 5.1.4. Pamatojoties uz Izstrādātājas pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2020. gada 3. jūlijā izsniedza Programmu Nr.5-03/9 ietekmes uz vidi novērtējumam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Rīgas Aprīņa Avīze*” 2020. gada 2. oktobra numurā 74(9090) un ievietots tīmekļvietnēs www.ikskile.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ikšķiles novada pašvaldībā (Peldu iela 22, Ikšķile, Ikšķiles novads, LV- 5052) darba laikā un tīmekļa vietnēs www.ikskile.lv un www.videseksperti.lv.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika neklātienas formā (attālināti), saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Neklātienas apspriešana notika no 2020. gada 12. līdz 16. oktobrim, kuras laikā ieinteresētās puses varēja sūtīt jautājumus uz Ierosinātājas pārstāvja (Izstrādātājas) e-pasta adresi birojs@videseksperti.lv. Tiešsaistes videokonference notika 15. oktobrī plkst. 10.00, pieejas saite tika publicēta tīmekļa vietnē www.videseksperti.lv 14. oktobrī. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnēs www.ikskile.lv un www.videseksperti.lv/pazinojumi. Videoprezentāciju bija iespējams saņemt arī e-pastā, rakstot uz birojs@videseksperti.lv vai zvanot 27507017.
- 5.2.3. Tiešsaistes videokonferencē un ar videoprezentāciju interesenti tika iepazīstināti ar Ziņojumu un galvenajiem secinājumiem – ietekmēm uz gaisa kvalitāti, trokšņa izplatību, hidroloģiskā režīma izmaiņām. Tiešsaistes konferencei 15. oktobrī pieslēdzās četri interesenti. Tās laikā tika apspriestas trokšņa emisijas viensētu tuvumā, potenciālās hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas, kā arī ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ekosistēmām. Saskaņā ar sanāksmes protokolu, laika posmā no 12.-16. oktobrim videoprezentācija skatīta 21 reizi, elektroniski netika saņemts neviens jautājums par Paredzēto darbību un IVN procedūru.
- 5.2.4. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Ierosinātājai vai Birojam bija iespējams sniegt 30 dienu laikā pēc paziņojuma par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu publicēšanas. Šajā periodā Ierosinātāja un Birojs saņēma priekšlikumus un viedokļus Ziņojuma papildināšanai. Pārskats par saņemtajiem iesniegumiem, tai skaitā atbildes uz jautājumiem un skaidrojumi pievienoti Ziņojuma 11. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2020. gada 13. novembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļa vietnēs www.vpvb.gov.lv un www.videseksperti.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļa vietnē www.videseksperti.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:
 - 5.3.2.1. Ikšķiles novada pašvaldības 2020. gada 14. decembra vēstuli Nr.2.1-6/2.1-8/948-2020 *“Par atsauksmes sniegšanu”*, saskaņā ar kuru pašvaldībai nav būtisku iebildumu vai priekšlikumu Ziņojuma pilnveidošanai.
 - 5.3.2.2. Dienesta 2020. gada 14. decembra vēstuli Nr.2.3/10128/RI/2020 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu dolomīta ieguvei atradnē “Kranciems”*”, ar kuru rekomendēts izvērtēt iespēju neizmantot produkcijas transportēšanai maršrutu gar mājām *“Zeltkalni”*.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2020. gada 12. janvāra vēstuli Nr. 5-01/31 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* lūdza sniegt papildus informāciju un vērtējumu vēstulē norādītiem Biroja komentāriem.

5.4. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

- 5.4.1. Ziņojuma aktuālā redakcija Birojā tika iesniegta 2021. gada 12. februārī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļa vietnēs www.vpvb.gov.lv un www.ikskile.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļa vietnē www.videseksperti.lv.
- 5.4.2. Tā kā institūcijas nebija izteikušas būtiskus iebildumus par Ziņojumā sniegto vērtējumu, Birojs atkārtoti nav lūdzis sniegt viedokli par iesniegto Ziņojumu. Citi viedokļi no ieinteresētajām pusēm Ziņojuma izvērtēšanas laikā Birojā nav saņemti.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas. Vērtētas Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes.
- 6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzēto darbību pēc tās specifikas, plānotajiem risinājumiem un atrašanās vietas, būs gaisa piesārņojošo vielu emisijas un troksnis. ņemot vērā Darbības vietas lokāciju, šīs ietekmes galvenokārt radīs iegūtā materiāla transportēšana. Tāpat, ņemot vērā, ka ir plānota gruntsūdens līmeņa pazemināšana ar atsūkņēšanu, derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa var būt saistīta ar iespējamām hidroģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma lokālām izmaiņām, ilgtermiņā tiks ietekmēta arī ainava. Arī šīs ietekmes Ziņojumā ir vērtētas.

6.3. Kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.3.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.3.2. Troksnis, vibrācija un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas.

6.3.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas.

6.3.4. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes:

- 6.4.1.1. Novērtējot Ziņojumu, Birojs secina, ka viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas saistīts ar Paredzēto darbību, var būt arī gaisa piesārņojums. Gadījumā, ja piesārņojuma apjoms sasniegtu apjomu, kas zinātniski pamatots kā piesārņojuma līmenis ar kaitīgu iedarbību uz cilvēka veselību vai uz vidi, ietekme uz gaisa kvalitāti (un līdz ar to – Paredzētās darbības ietekme uz vidi) varētu būt būtiska. Ziņojumā ietverts attiecīgās ietekmes novērtējums, nekonstatējot, ka Paredzētā darbība radīs būtisku ietekmi uz vidi. Ietekmes Paredzētās darbības etapā, kad tiks veikta teritorijas sagatavošana un atmežošana, atsevišķi nav vērtētas, to vērtējot kā nebūtisku un īslaicīgu.
- 6.4.1.2. Izvērtējot Paredzētās darbības atsevišķus ieguves procesa etapus (derīgā izrakteņa ieguve, apstrāde, uzglabāšana, transportēšana) un ņemot vērā, ka ieguves laukuma tehnoloģiskās iekārtas tiek darbinātas ar dīzeļdegvielu, bet apstrādes laukumā ar elektroenerģiju (Ziņojuma 3.6.1. tabula), Ziņojumā konstatēts, ka tādu piesārņojošo vielu kā SO₂ un gaistošie organiskie savienojumi (GOS) koncentrācijas būs nenozīmīgas, CO un NO_x, gadījumā augstākās emisijas sagaidāmas ieguves laukumā no dzinēju darbības, savukārt augstākās cieto daļiņu (PM₁₀ un PM_{2,5}) emisijas gaisā prognozējamās derīgā materiāla transportēšanas laikā (aprēķinu rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.6.16. tabulā).
- 6.4.1.3. Lai novērtētu Paredzētās darbības rezultātā prognozējamās izmaiņas gaisa kvalitātē, IVN ietvaros veikta piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori un Darbības vietu/Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums u.c.).
- 6.4.1.4. Secināms, ka prognozēto emisiju aprēķinos kā emisiju mazinošs pasākums jau ņemta vērā karjera iekšējo ceļu un attiecīgo pievedceļu posmu laistīšana.
- 6.4.1.5. Ziņojumā iekļautajā gaisa kvalitātes novērtējumā norādīts, ka, realizējot Paredzēto darbību, derīgo izrakteņu ieguves apjoms variēs gan pa mēnešiem, gan gadu griezumā. Ieguves procesu ietekmes vērtētas, emisiju aprēķinus veicot sliktākajam scenārijam – maksimālajam ieguves un apstrādes apjomam gadā – līdz 250 000 t dolomīta, kas varētu būt maz varbūtīgs, ņemot vērā prognozētos realizācijas apjomus, tomēr to nevar izslēgt (būs atkarīgs no materiāla daudzuma un kvalitātes, jo pašlaik teritorija un citu materiālu starpslāņu klātbūtnes detalizēta izpēte nav veikta). Proti, materiāla izvešanas ietekmes vērtētas, pieņemot, ka gadā tiek realizēts tikai tāds apjoms, ko var izvest ar vidēji 20 kravas automašīnām (kravnesība līdz 28 t) dienā, pieņemot, ka transportēšana netiek veikta vairāk par 250 dienām gadā. Tas nozīmē, ka transportēšanas ietekmes vērtētas apjomam, kas nav lielāks par ~ 141 000 t gatavās šķembu produkcijas gadā. ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības īstenošanas gaitā ieguves un produkcijas sagatavošanas procesus būs nepieciešams salāgot ar plānotajiem realizācijas un transportēšanas apjomiem, lai Atradnes teritorijā neveidotos būtiski lielāki produkcijas uzkrājumi par Ziņojumā vērtētajiem.

- 6.4.1.6. Diennakts griezumā derīgā izrakteņa ieguve plānota diennakts gaišajā laikā pēc iespējas tuvāk normālam darba laikam no plkst. 7:00 līdz 18:00, darbus paredzēts veikt visa gada garumā, kopējam laika fondam nepārsniedzot 2 250 h gadā. Materiāla izvešana paredzēta no plkst. 7:00 līdz 19:00 jeb 12 h dienā. Derīgā materiāla izvešanai paredzēti ~ 20 reisi dienā 250 dienas gadā. Spridzināšanas darbi, tajā skaitā arī urbšana lādiņu ievietošanai, plānoti 12 reizes gadā, bet ne biežāk kā 2 reizes mēnesī, urbšanas darbu kopējam laika fondam nepārsniedzot 85 h gadā. Vienas spridzināšanas reizes tīkla platība paredzēta 833 m² robežās.
- 6.4.1.7. Atbilstoši Paredzētās darbības risinājumiem Atradnes A kategorijas laukuma izstrādes pabeigšana paredzēta paralēli Paredzētās darbības uzsākšanai (pirmajā tās posmā), tomēr arī šajā periodā kopējais ieguves un no Atradnes izvedamais derīgā izrakteņa daudzums nav paredzēts lielāks par Ziņojumā vērtētajām maksimāli 250 000 t iegūtā dolomīta gadā un ~ 141 000 t izvestā materiāla gadā. Uz šādiem pieņēmumiem par kopējās ietekmes apjomu balstītas arī ietekmes uz gaisa kvalitāti (un trokšņa) prognozes, pieņemot, ka gan pirmajā, gan otrajā posmā Ierosinātāja Atradnē kopumā ekspluatētu Ziņojuma 3.6.1. tabulā uzskaitīto iekārtu komplektu, nepalielinot ieguves iekārtu skaitu. Lai arī šāda pieņēmuma izmantošana neļauj pilnībā novērtēt katra individuālā procesa ietekmi, ņemot vērā emisiju avotu atrašanās vietas mainību un caur to precīzi salīdzināt līdzšinējo situāciju ar situāciju pēc Paredzētās darbības uzsākšanas, Birojs atzīst, ka ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums pēc būtības vienmēr ir uz pieņēmumiem daļēji balstīta prognoze (var atšķirties no faktiskās situācijas). Šajā izsvērumā Birojs secina, ka būtiskākie avoti un procesi šajā prognozē ir ņemti vērā, tai skaitā tas, ka proporcionāli lielāko emisiju daļu kopējā emisiju apjomā rada damperu pārvietošanās karjera teritorijā, tādēļ konkrētajā situācijā izdarītie pieņēmumi ir pieļaujami.
- 6.4.1.8. Fona piesārņojuma līmeņa novērtēšanai izmantoti dati par gaisa piesārņojumu, kas rodas no autotransporta kustības pa autoceļiem un citiem piesārņojuma avotiem, par kuriem tiek sniegti statistiskie pārskati “2-Gaiss” sistēmā (LVGMC sniegtie dati). Ziņojuma sagatavošanas laikā secināts, ka ar derīgo izrakteņu ieguvī un transportēšanu saistītie procesi kādu laiku varētu tikt vienlaikus veikti arī Atradnes iecirknī “Kokneši -2”¹¹, tādēļ novērtējumā pieņemts, ka Paredzētās darbības pirmajā posmā arī šajā teritorijā darbojas ekskavators, šķirotājs/drupinātājs un frontālais iekrāvējs, kā arī tiek veikta produkcijas izvešana no karjera. Vienlaikus novērtējumā pieņemts, ka Paredzētās darbības otrajā posmā šis karjers jau būs izstrādāts. Tā kā LVGMC sniegtā informācija nesatur datus par piesārņojošo vielu emisiju no derīgo izrakteņu ieguves, Izstrādātāja iespējamo ietekmes apjomu noteikusi, veicot aprēķinus.
- 6.4.1.9. Paredzētās darbības ietekmes novērtējums veikts derīgā materiāla ieguves un apstrādes procesiem, materiāla pārvietošanai karjera teritorijā (vidēji 50 reisi dienā), uzglabāšanai krautnēs, kā arī realizējamā materiāla izvešanai no Darbības vietas (vidēji 20 reisi dienā). Paredzētās darbības radītā gaisa piesārņojuma novērtējums un programmas ievaddati pievienoti Ziņojuma 7. pielikumā.
- 6.4.1.10. Novērtējot ar Paredzēto darbību saistīto gaisa piesārņojuma līmeni un Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti, veikta piesārņojuma līmeņa modelēšana ar programmu datorprogrammu *AERMOD View* (izstrādātājs – *Lakes Environmental*, beztermiņa licence AER0006618). Programmas izmantošana ir saskaņota ar Dienestu. Programma pielietojama rūpniecisko gaisa piesārņojuma avotu emisiju izkliedes aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un

¹¹ Atbilstoši VVD publiskotajam zemes dzīļu licenču reģistram, SIA “AMBARK” izsniegtās licences Nr. CS11ZD0146 termiņš beidzies 2021. gada 16. februārī.

reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti LVĢMC sniegtie Skrīveru novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2015. gada līdz 2019. gadam.

- 6.4.1.11. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "*Noteikumi par gaisa kvalitāti*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) ietvertajiem normatīviem, secināts, ka robežlielumi cilvēka veselības aizsardzībai derīga materiāla transportēšanai autoceļu, tuvāko dzīvojamo māju teritorijās un to apkārtnē netiks pārsniegti nevienai no piesārņojošām vielām, kurām vides un cilvēka veselības nolūkā noteiktas pieļaujamās koncentrāciju robežvērtības. Modelēšanas rezultātu salīdzinājums ar gaisa kvalitātes normatīviem sniegts Ziņojuma 3.6.19. tabulā. Saskaņā ar novērtējumu Paredzētās darbības rezultātā vienas no būtiskākajām būs putekļu daļiņu emisijas (PM₁₀ un PM_{2.5}) abu posmu abu alternatīvu realizācijas gadījumā, kuru maksimālās summārās diennakts koncentrācija ārpus Darbības vietas robežām var sasniegt līdz pat ~ 81 % no normatīva, ja tiks realizēta otrā ieguves posma 2.2.alternatīva. Kā otra nozīmīgākā ietekme vērtējama dzinēju radītās slāpekļa dioksīda (NO₂) emisijas, kuru maksimālās summārās diennakts koncentrācija var sasniegt līdz ~ 65 % no normatīva otrā ieguves posma 2.1. alternatīvas realizācijas laikā. Šādas koncentrācijas tiek prognozētas teritorijās, kas tieši robežojas ar Darbības vietu, bet ne tuvāko viensētu teritorijās. Attiecībā uz citām gaisu piesārņojošajām vielām secināts, ka to koncentrācijas ārpus Darbības vietas robežām būs nebūtiskas. Saistībā ar minēto Birojs atzīmē, ka faktiskais gaisa (un arī trokšņa) piesārņojums būs atkarīgs no transporta intensitātes un derīgo izrakteņu pieprasījuma, un tā būtiska pieauguma gadījumā nav izslēdzamas lielākas ietekmes kā pašlaik prognozēts (turklāt nozīmīga ir arī ceļa kvalitāte). Vienlaikus – kā secināts iepriekš – novērtējums veikts maksimālajam ieguves apjoma scenārijam, pieņemot, ka pirmajā posmā turpinās ieguve arī iecirknī "*Kokneši -2*", tādēļ būtiski lielākas ietekmes iespējamība pašlaik netiek identificēta.
- 6.4.1.12. Kā novērtējuma trūkums minams tas, ka Ziņojumā nav papildus vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos, kas ļautu labāk identificēt to apstākļu kopumu, kad, iespējams, nepieciešami papildus piesardzības pasākumi. Tomēr no Ziņojuma izriet, ka būtiskākie gaisa piesārņojuma riski saistīti tieši ar pastiprinātu putekļu veidošanos transportēšanas laikā, un šajā kontekstā emisijas mazinoši pasākumi ir definēti un paredzēti. Tā kā no Ziņojuma izriet, ka ietekmes novērtējumā jau ņemts vērā emisiju samazinājums, ko nodrošina ceļu mitrināšana, attiecīgo risinājumu nodrošināšana nosakāma kā Paredzētās darbības īstenošanas nosacījums. No Ziņojuma izriet, ka Ierosinātāja apņēmusies arī veikt tādas ietekmes samazināšanas pasākumus kā karjera tehnikas uzturēšana atbilstošā darba kārtībā, tās darbošanos tukšgaitā minimizēšana u.c. pasākumi.
- 6.4.1.13. Paredzētās darbības ietekme nav atsevišķi vērtēta arī saistībā ar klimata aspektiem, tai skaitā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (turpmāk – SEG) kontekstā. No Ziņojumā norādītā var secināt, ka SEG emisijas gaisā, realizējot Paredzēto darbību, būs no derīgā materiāla ieguves un transportēšanas tehnikas (iekšdedzes dzinējiem patērējot līdz 100 m³ dīzeldegvielas gadā). Tāpat ir sagaidāma atmežošana līdz ~ 23 ha platībā, bet to paredzēts īstenot pakāpeniski, sagatavojot ieguves teritoriju katram nākamajam gadam vidēji pa 1 ha gadā. Nacionālā un reģionālā mērogā, kā arī klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu kontekstā šādas ietekmes apjoms nav liels, attiecīgi nav indikāciju, ka būtu pamats kādā mērā plānotos risinājumus aprobežot. Līdz ar to – kopumā Birojs piekrīt Izstrādātājam, ka Paredzētā darbība atstās mazu negatīvu ietekmi uz klimata pārmaiņām, un tieši pasākumi SEG emisiju mazināšanai saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju nav nepieciešami. Atradnes rekultivācija un

apzaļumošana, kā arī augu ieviešanās ūdenstilpēs ar laiku daļēji mazinās negatīvo ietekmi.

- 6.4.1.14. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka izstrādātais novērtējums pašlaik ļauj secināt, ka ar Paredzēto darbību ir sagaidāms emisiju pieaugums gaisā, tomēr Ziņojumā ietvertie emisiju aprēķini un to izkliedes koncentrāciju modelēšana norāda, ka būtiskas ietekmes varbūtība piesārņojošo vielu kontekstā normālos darba režīma apstākļos nav prognozējama, pārmērīga piesārņojuma izplatība ārpus Darbības vietas robežām ir maz varbūtīga un nav sagaidāms, ka ar Paredzētās darbības realizāciju varētu tikt pārsniegtas Noteikumos Nr. 1290 noteiktās robežvērtības, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt cilvēka veselības aizsardzību. Līdz ar to nav pamata secinājumam, ka būtu nepieciešams aprobežot un nepieļaut kādu no vērtētajam alternatīvām gaisa kvalitātes aspektā. Tāpat nav pamata secinājumam, ka Paredzētā darbība varētu radīt būtisku un nepieļaujamu ietekmi, ja tiek ievēroti Ziņojumā paredzētie ieguves, apstrādes un realizācijas apjomi, laika grafiki un izmantota tehnika, kuras parametri atbilst aprēķinos izmantotajiem. Līdz ar to, - ir būtiski nodrošināt, lai visas, tai skaitā ar ieguvu un transportēšanu saistītās darbības, tiktu veiktas darba dienās, dienas periodā no 7:00 – 19:00, gada ieguves apjoms nepārsniedz 250 000 t, bet materiāla izvešanas apjoms nav būtiski lielāks par aprēķinos pieņemtajām ~ 141 000 t (vidēji 20 reisi dienā), tai skaitā šos apjomus nepārsniedzot pirmajā posmā, kad ieguvu plānots (paralēli) pabeigt A kategorijas laukumā. Gadījumā, ja noteiktu apstākļu rezultātā, tai skaitā, ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi būtiski atšķirīgam Paredzētās darbības realizācijas periodam un/ vai realizējamās produkcijas apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums (gaisa kvalitātes, vides trokšņa novērtējums), izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (ja nepieciešams – ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3. divi *prim* panta pirmās daļas 3. punkta c. apakšpunktu). Vienlaikus gan atbilstoši Ziņojumam, gan šajā Biroja atzinumā noteiktajam, ir jāparedz pasākumi, lai samazinātu putekļu veidošanos un izplatību. Secināms, ka Ziņojumā jau iestrādāti ietekmes mazinoši pasākumi, tai skaitā arī Atradnes iekšējo ceļu laistīšana, lai samazinātu putekļu emisijas no transporta līdzekļu pārvietošanās, kuri ir īpaši būtiski sausuma un palielinātas vēja iedarbības apstākļos.
- 6.4.1.15. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tomēr vienlaikus Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka Ierosinātāja ir arī atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu. Līdz ar to – Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu Paredzētās darbības īstenošanai papildus noteic šādus nosacījumus:
- a) Paredzētā darbība īstenojama, nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto ieguves gada apjomu (līdz 250 000 t) un materiāla izvešanas apjomu ~ 141 000 t (vidēji 20 reisi dienā). Paredzētās darbības īstenošanas gaitā ieguves apjomi salāgojami ar pieļaujamo transportēšanas apjomu, lai Atradnes teritorijā neveidotos būtiski lielāki produkcijas uzkrājumi par Ziņojumā vērtētajiem.
 - b) Paredzētās darbības Ierosinātājas pienākums ir nodrošināt Ziņojumā ietverto vai līdzvērtīgu pasākumu gaisu piesārņojošo vielu emisiju ietekmes novēršanai un mazināšanai ievērošanu un nodrošināt risinājumus, kas

sasniedz ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kādu tā ar Paredzēto darbību Ziņojumā ir apņēmusies sasniegt.

- c) Ņemot vērā to, ka prognozēto gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķinos kā emisiju mazinošs pasākums jau ņemta vērā Atradnes iekšējo ceļu un Atradnes pievedceļu posmu laistīšana, Paredzētā darbība īstenojama ar nosacījumu, ka sausā laikā jānodrošina attiecīgo ceļu mitrināšana (vai cits līdzvērtīgi efektīvs putēšanas samazināšanas risinājums).
- d) Sausā laika periodā jāizvērtē nepieciešamība un jānodrošina arī citu ar ieguves darbiem saistītu vietu mitrināšanu, samazinot iespējamu putekļu emisiju. Nepieciešamības gadījumā, piemēram, ilgstoša sausuma periodā, nodrošināma kravu nosegšana pārvadāšanai.
- e) Ja turpmākajās Paredzētās darbības projektēšanas un realizācijas stadijās tiek izskatīti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas būtiski atšķiras no Ziņojumā novērtētā, veicams šādu izmaiņu būtiskumu novērtējums, lemjot par ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.

6.4.2. Troksnis, vibrācija un tā izplatība, tostarp no dolomīta spridzināšanas un derīgo izrakteņu transportēšanas:

- 6.4.2.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgo izrakteņu ieguve un apstrāde, kas saistīta ar karjera tehnikas lietojumu, spridzināšanu kā dolomīta slāņa iridnāšanas paņēmieni un derīgā materiāla transportēšanu. Savukārt Paredzētās darbības etapu, kas ietver teritorijas sagatavošanu un atmežošanu, radītais troksnis novērtēts kā nebūtisks, jo teritorijas sagatavošanas darbus plānots veikt ierobežotā laikā – ārpus putnu ligzdošanas perioda (no 16. jūlija līdz 31. martam) un pakāpeniski, katru gadu sagatavojot izstrādei vidēji 1 ha apgūstamās teritorijas.
- 6.4.2.2. Trokšņa izplatība vērtēta dienas stundās. Izklīdes kartes un trokšņa uztvērēji modelēti 4 m augstumā. Iekārtu trokšņu rādītāju līmeņi ir pieņemti atbilstoši tehniskajām specifikācijām un apkopotī Ziņojuma 3.7.2. tabulā. Izmantotās trokšņu aprēķina datorprogrammas aprēķinu modeļu ievades dati elektroniskā formātā pievienoti Ziņojuma Pielikumā Nr. 8.
- 6.4.2.3. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 1. pielikuma 1.2. punktu, novērtējot trokšņa rādītājus, ņem vērā, ka dienas ilgums ir 12 stundas, vakara – četras stundas, nakts – astoņas stundas. Diena ir no plkst. 7.00 līdz 19.00, vakars – no plkst. 19.00 līdz 23.00, nakts – no plkst. 23.00 līdz 7.00, bet gads ir uz skaņas emisiju attiecināms meteoroloģisko apstākļu ziņā vidējs gads. Saskaņā ar Ziņojumu ieguves darbus ir paredzēts veikt tikai darba dienās, darba laikā no plkst. 8.00 līdz 17.00, bet materiāla izvešanu atkarībā no pieprasījuma no 7.00 līdz 19.00 vidēji 250 dienas gadā. Līdz ar to – atbilstoši Noteikumu Nr. 16 1. pielikuma 1.2. punktam Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena (t.i. – vakara un nakts troksnis ar Paredzēto darbību netiek radīts), kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A – izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena}) nedrīkst pārsniegt 55 dB(A). Paredzētās darbības realizācija nav paredzēta vakara un nakts stundās.

- 6.4.2.4. Novērtēts, ka Darbības vietas tuvumā vai transportēšanas ceļa tuvumā ir 3 dzīvojamo māju teritorijas¹², no kurām tuvākā – “Kokneši” atrodas ~ 300 m no Darbības vietas ārējās Z gala robežas, dzīvojamās mājas teritorija Atteku ielā 32 ir tuvākā no ēkām ciemā Turkalne (ciems atrodas apmēram 0,5 km attālumā no Darbības vietas), savukārt “Zeltkalni” atrodas pie Koknešu ceļa un autoceļa V968 Ogre - Jugla krustojuma (ietekme sagaidāma 1.2. alternatīvas un abu otrā posmā alternatīvu gadījumā). Atbilstoši Ikšķiles novada teritorijas plānojuma 2011. - 2023. gadam grafiskajai daļai “Ikšķiles novada teritorijas esošo aizsargjoslu un apgrūtinājumu karte” – dzīvojamās mājas teritorija tikai daļēji atrodas autoceļa aizsargjoslā, bet pašas ēkas un būves atrodas jau ārpus aizsargjoslas.
- 6.4.2.5. Vērtējot esošo situāciju, Ziņojumā apskatīts Atradnes iecirkņa “Kokneši-2” un A kategorijas laukuma derīgā materiāla ieguves un apstrādes izmantotās tehnikas radītais troksnis un troksnis, ko rada gatavās produkcijas transportēšana pa pievedceļiem, kā arī autoceļu P80 un V968 satiksmes intensitāte. Vērtējot plānoto situāciju, Ziņojumā novērtēts, ka galvenie trokšņa avoti būs derīgā materiāla ieguvei un apstrādei izmantotā tehnika un kravas automašīnas materiāla transportēšanai. Trokšņa izplatības modeli analizēta ietekme abos plānotajos ieguves posmos, tajā skaitā urbšanas un spridzināšanas darbu ietekme, ņemot vērā to, ka derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes vieta un ar to saistīto trokšņu avotu atrašanās vieta mainīsies. Abu ieguves posmu situācijā vērtēta arī ietekme, kas mainītos, atkarībā no transportēšanas alternatīvas, kā arī ņemts vērā, ka darbības Atradnes iecirknī “Kokneši-2” un A kategorijas laukumā otrajā Paredzētās darbības posmā vairs nenotiks. Tāpat kā vērtējot emisijas gaisā, arī trokšņa ietekmes novērtējumā pieņemts, ka karjera teritorijā pārvietosies pašizgāzēji (damperi), veicot 50 reiss dienā, bet gatavās produkcijas izvešanai paredzēti 20 kravas automašīnu reisi dienā, vidēji 250 dienas gadā.
- 6.4.2.6. Ziņojumā sniegts novērtējums trokšņa ietekmei Darbības vietai un transportēšanas ceļam tuvumā esošo dzīvojamo māju teritorijās. Rezultātu apkopojums Ziņojuma 3.7.4. tabulā atspoguļo secinājumu, ka visās vērtētajās teritorijās (atkarībā no Paredzētās darbības etapiem) var būt sagaidāms neliels vides trokšņa palielinājums (salīdzinot ar esošo situāciju), tomēr prognozēts, ka būtisku un pārmērīgu ietekmi darbības pašā Atradnē uz apkārtnes teritorijām neradīs. Maksimālais vides trokšņa līmenis rādītājam L_{diena} , kas prognozēts Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas teritorijā (“Kokneši”), ir 53 dB(A) Paredzētās darbības pirmajā posmā, otrajā posmā – 49,4 dB(A). Secināts, ka ciemā Turkalne ietekmes no transportēšanas un procesiem Atradnē var summēties, ja transportēšana tiek veikta D, DA virzienā uz autoceļu V968 (pa ceļu ar nosaukumu “Koknešu ceļš”). Šādā gadījumā summārais vides trokšņa līmenis rādītājam L_{diena} var sasniegt 49,1 – 49,4 dB(A) pie tuvākās dzīvojamās mājas Atteku ielā 32. Tomēr būtiskākā ietekme sagaidāma dzīvojamās mājas “Zeltkalni” teritorijā. Lai arī vides trokšņa palielinājums ar Paredzēto darbību nebūtu ievērojams, šajā teritorijā jau pašlaik satiksme pa autoceļu V968 rada vides troksni, kas Ziņojumā rādītājam L_{diena} novērtēts kā 59,4 dB(A), (pārsniedz Noteikumu Nr. 16 2. pielikumā noteiktos 55 dB(A)). Tādēļ jebkāda veida ietekmes palielinājums uzskatāms par būtisku un tādu, kas prasa piesardzību. Minētā teritorija neatrodas ieguves procesu (Atradnē) ietekmes zonā, tādēļ Paredzētās darbības pirmajā posmā (ar nosacījumu, ja tiek īstenota 1.1. alternatīva ar transportēšanu R virzienā) Paredzētās darbības negatīvu ietekmi iespējams pilnībā novērst. Tomēr Paredzētās darbības otrajā posmā, kad transportēšanas ceļa izvēlei vairs nebūs citas alternatīvas, jo būs izveidojusies ūdenskrātuve Atradnes A kategorijas laukumā,

¹² Ziņojuma 3.7.4. tabula un 8.pielikums.

vides trokšņa līmenis dzīvojamās mājas “Zeltkalni” teritorijā palielinātos līdz 59,9 dB(A). Kā izriet no Ziņojuma 3.7.4. tabulas, ietekmi nav iespējams mazināt arī ar kādu no otrā posma alternatīvu risinājumiem, jo ietekmes priekšnoteikums ir satiksme, nevis trokšņa avotu izvietojums Darbības vietā. Tādēļ līdzvērtīga ietekme (59,9 dB(A)) tiek prognozēta arī scenārijā, ja šis transportēšanas virziens tiktu izmantots Paredzētās darbības pirmajā posmā (1.2. alternatīva).

- 6.4.2.7. Vadoties no minētā, Birojs atzīst, ka ir pamatoti noteikt, ka Paredzētās darbības pirmajā posmā, kas atbilstoši Ziņojumam tiek prognozēts 10-15 gadus ilgs, pieļaujama tikai 1.1. alternatīva, kas paredz derīgā materiāla transportēšanu pa līdzšinējo maršrutu R virzienā, šķērsojot Atradnes A kategorijas laukumu un tālāk pa esošu piebraucamo ceļu līdz autoceļam P80 Tīnūži-Koknese. Tāpat par piemērotāko alternatīvu otrajā posmā atzīstama 2.1. alternatīva, kas apstrādes laukumu N kategorijas laukumā paredz izvietot tā centrālajā daļā, jo, - lai arī 2.2. alternatīvas gadījumā vides trokšņa ietekmi dzīvojamās mājas “Kokneši” teritorijā Ziņojuma autori neprognozē lielāku par pieļaujamo robežlielumu, ir konstatējams, ka būtiskāko ietekmi šajā teritorijā rada tieši darbības derīgā materiāla apstrādes laukumā, un prognozētā vides trokšņa vērtība ir tuvu normatīvam.
- 6.4.2.8. Tai pat laikā atzīstams, ka ietekmes samazināšanas nosacījumi nepieciešami arī derīgā materiāla transportēšanai Paredzētās darbības otrajā posmā. Atbilstoši šajā Biroja atzinumā iepriekš jau konstatētajam, Ziņojumā vērtētā kravu intensitāte (vidēji 20 kravas automašīnas dienā) faktiski var nodrošināt mazāka apjoma materiāla izvešanu, ja to salīdzina ar maksimālo plānoto ieguves apjomu, tādēļ vides trokšņa aspektā šādu transportēšanas apjomu pašlaik ir pamatoti noteikt arī kā maksimāli pieļaujamo transportēšanas virzienā uz D, DA (uz autoceļu V968 pa ceļu ar nosaukumu “Koknešu ceļš”). Šāds nosacījums jau ir noteikts citā šī atzinuma sadaļā. Tomēr papildus Paredzētās darbības otrajā posmā, kas tiek prognozēts pēc aptuveni 10-15 gadiem, Ierosinātajai sadarbībā ar pašvaldību būs jārod arī vēl kāds risinājums, kā mazināt ietekmi dzīvojamās mājas “Zeltkalni” teritorijā, jo ar kravu ierobežojumu nebūs pietiekami. Biroja ieskatā 10-15 gadi ir pietiekami ilgs laiks, lai līdz otrā posma sākumam (savlaicīgi plānojot) derīgo izrakteņu ieguves projektā iestrādātu un īstenotu gan kādu papildus alternatīvu risinājumu transportēšanai, gan pasākumus ietekmes samazināšanai. Piemēram, tāds būtu iespējams, saglabājot Atradnes A kategorijas laukuma šķērsošanas iespējas gar pašvaldībai piederošā nekustamā īpašuma “Kranciena karjers”, kur ieguvi pašlaik veic Ierosinātajā, robežu, kas prasītu tikai nedaudz koriģēt rekultivācijas plānu (vienojoties ar pašvaldību). Tāpat iespējams savlaicīgi plānot un paredzēt ietekmes samazināšanas risinājumu otrā posma transportēšanas ceļa nogrieznī pie dzīvojamās mājas teritorijas (piemēram, trokšņa siena vai dabiski trokšņa izplatību mazinoši risinājumi ar apstādījumiem). Ar šādiem risinājumiem kā minimums būtu jāpanāk, lai vides situācija dzīvojamās mājas “Zeltkalni” teritorijā ar Paredzēto darbību nepasliktinās.
- 6.4.2.9. Birojs vērš pašvaldības kā akcepta lēmuma pieņemējas un Ierosinātajās uzmanību uz to, ka atbilstoši Ikšķiles novada teritorijas plānojumam viensētas “Zeltkalni” teritorija tikai daļēji atrodas autoceļa aizsargjoslā, tādēļ vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajā teritorijā nav uzskatāms par mērķlielumu. Turklāt arī likums “Par piesārņojumu” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta 4. daļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti (ar to saprotot esošu, notiekošu darbību) - pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam. Gadījumos, kad pieņemams lēmums par jaunu darbību un tās akceptēšanu, iestādēm mērķlielums ir jāņem vērā (likuma “Par piesārņojumu” 13.panta 2.daļa), jo Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmē noteiktais nenožīmē, ka

to 2. pielikumā noteiktie robežlielumi uz autoceļu aizsargjoslu vispār neattiektos. Ievērojot, ka ietekmes pieaugumu radītu tieši Paredzētā darbība, papildus risinājumi atbilstoši šajā Biroja atzinumā noteiktajam derīgo izrakteņu ieguves projektā ir jāparedz. Vienlaikus Birojs pašlaik ar atzinumu nevar izvirzīt konkrētu nosacījumu, kuru īstenot, jo tas jāizlemj vietējai pašvaldībai, ņemot vērā to, ka pašvaldība ir nekustamā īpašuma “*Kranciena karjers*” (kad. Nr. 74940060208) īpašniece. Tādēļ konkrētajā gadījumā lēmums par šī Biroja atzinuma nosacījuma tālāko izpildes veidu jāpieņem un jānoteic ar akcepta lēmumu (Novērtējuma likuma 21. pants, 22. panta otrā daļa).

- 6.4.2.10. Ziņojumā papildus trokšņa ietekmei vērtētas arī spridzināšanas darbu izraisīto vibrāciju iespējamās ietekmes. Paredzētās darbības realizācijā plānots izmantot līdz šim jau izmantoto un aprobēto risinājumu – atvērtas kraujas spridzināšana ar neelektrisko iniciācijas sistēmu, katru spridzināšanas sēriju veicot atbilstoši iepriekš izstrādātam un saskaņotam spridzināšanas darbu projektam. Spridzināšanas darbu projektā tiek aprēķināts un vizuāli modelēts bīstamās zonas lielums ap spridzināšanas vietu. Bīstamās zonas lielums tiek noteikts atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumu Nr.25 “*Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību*” izvirzītajām prasībām. Katrā atsevišķā spridzināšanas reizē, spridzināšanas darbu vadītājs veic apstākļu izvērtēšanu un nosaka atbilstošu bīstamās zonas lielumu. Vibrāciju ietekmes prognozēšanai izmantota Langefora un Kihlstroma metode.
- 6.4.2.11. Tuvākā vibrāciju potenciāli ietekmējamā ēka atrodas nekustamā īpašuma “*Kokneši*” teritorijā. Birojs secina, ka ietekmes modelēšanā izmantotajos aprēķinos grunts koeficienta vērtība izvēlēta, ievērojot maksimālās piesardzības principu – izvēlēta vērtība, kura atbilst monolītam iezim 130 m attālumā no sprādziena vietas. Monolīts iezis vibrācijas pārvada labāk kā plaisaini ieži, vienlaikus faktiskais attālums no spridzināšanas vietas līdz tuvākajai ēkai būs lielāks. Atbilstoši Ziņojumam paredzētajā attālumā būtiskas ietekmes, kas liktu noteikt papildus ierobežojumus, nav identificētas. Turklāt norādīts, ka Atradnē iegūstamo cietā ieža slāni sedz aptuveni 7 m biezs morēnas mālsmilts un smilšmāls ar grants un oļu piejaukumu, kas papildus kalpo kā vibrāciju amortizējošs un slāpējošs slānis.
- 6.4.2.12. Ziņojumā secināts, ka izmantojot paredzētajam spridzināšanas darbu projektam noteikto maksimālo urbuma maksimālo laika lādiņu 60 kg vibrācijas ātrums 240 m attālumā būs 4,5 mm/s, kas nav vērtējama kā būtiska un neradīs bojājumus tuvākajās ēkās. Normatīvie akti, kas attiecas uz spridzināšanas darbu veikšanu Latvijas teritorijā, nenosaka skaitliski izmēramus ierobežojums attiecībā uz sprādziena rezultātā radītām vibrācijām vai seismiskajām svārstībām. Salīdzinot ar citu valstu normatīviem, konstatēts, ka prognozētais vibrācijas ātrums nesasnies 5 mm/s, kas Vācijā noteikts kā robežlielums ietekmei uz dzīvojamajām ēkām un būvēm.
- 6.4.2.13. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs vērš uzmanību uz to, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana jau izriet no ārējiem normatīvajiem aktiem, un Birojam tās savā atzinumā nav atkārtoti jānorāda. Tomēr papildus šajā gadījumā Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt šādus nosacījumus **saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu:**
- a) **Paredzētās darbības pirmajā posmā pieļaujama tikai 1.1. alternatīva, kas paredz derīgā materiāla transportēšanu pa līdzšinējo maršrutu R virzienā, šķērsojot Atradnes A kategorijas laukumu un tālāk pa esošu piebraucamo ceļu līdz autoceļam P80 Tīnūži-Koknese.**

- b) Paredzētās darbības otrajā posmā transportēšanas ietekmes novēršanai vai samazināšanai īstenojami pasākumi, kas nodrošina transportēšanu pa alternatīvu risinājumu, saglabājot Atradnes A kategorijas laukuma šķērsošanas iespējas gar pašvaldībai piederošā nekustamā īpašuma “*Kranciema karjers*” robežu, vai īstenojot ietekmes samazināšanas pasākumus transportēšanas ceļā ietekmes uz dzīvojamās mājas “*Zeltkalni*” teritoriju samazināšanai. Ar ietekmes samazināšanas risinājumiem kā minimums jāpanāk, lai vides situācija dzīvojamās mājas “*Zeltkalni*” teritorijā ar Paredzēto darbību nepasliktinās. Konkrēts risinājums iestrādājams derīgo izrakteņu ieguves projektā, ņemot vērā pašvaldības lēmumu par risinājuma izvēli, kas pieņemams, izdodot Novērtējuma likuma 22. panta otrās daļas administratīvo aktu¹³.
- c) Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citiem darbu veikšanas laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie, tai skaitā derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un produkcijas izvešana ir pieļaujama tikai darba dienās, dienas laikā - diennakts periodā no pulksten 7:00 līdz 19:00, ievērojot Ziņojumā vērtēto intensitāti. Šādi darba organizācijas nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu. Izmaiņu gadījumā veicams šādu izmaiņu būtiskumu novērtējums, lemjot par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.
- d) Paredzētās darbības Ierosinātajās pienākums ir nodrošināt Ziņojumā iestrādāto (vai efektivitātes ziņā līdzvērtīgu) pasākumu īstenošanu trokšņa ietekmes novēršanai un/vai samazināšanai, cik iespējams samazinot ietekmes izplatīšanos ārpus Darbības vietas.
- e) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.
- f) Jāizstrādā un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāsaskaņo spridzināšanas darbu projekts, ievērojot arī Ikšķiles novada apbūves noteikumu apakšnodaļa 5.4.3.2. “*Derīgo izrakteņu ieguves teritorija*” nosacījumus.

Papildus Birojs norāda, ka nekonstatē pamatu pilnībā aprobežot kādu no Paredzētās darbības otrā posma alternatīvām attiecībā uz tehnoloģiskā laukuma izvietojumu, tomēr, ņemot vērā vides trokšņa ietekmes novērtējuma rezultātu un to, ka pastāv un ir vērtēta alternatīva, kas rada mazāku dolomīta pārstrādes ietekmi, Paredzētās darbības otrajā posmā par piemērotāko uzskatāma 2.1. alternatīva, ko Birojs Ierosinātajai rekomendē virzīt akcepta lēmuma saņemšanai.

6.4.3. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas:

- 6.4.3.1. Lai novērtētu Paredzētās darbības ietekmi uz tuvākās apkārtnes hidroloģisko režīmu, Ziņojuma izstrādes ietvaros izmantoti iepriekš veiktas modelēšanas rezultāti (veikta

¹³ Sk. šī Biroja atzinuma 6.4.2.8. un 6.4.2.9. apakšpunktu.

ģeoloģiskās izpētes ietvaros), jo Paredzētās darbības vieta tieši piekļaujas šajā modeli vērtētajai teritorijai un ir aptuveni 3 reizes mazāka par to. Novērtējuma sagatavošanā izmantoti arī ilgstošo novērojumu dati četrās gruntsūdens līmeņa monitoringa akās, kuras izvietotas dolomīta atradnes tuvumā, virzienā no A, ZA uz R, DR (Ziņojuma attēls 3.2.3.) un Paredzētās darbības vieta ietilpst esošajā monitorētajā apgabalā. Saskaņā ar Ziņojumu, arī turpmāk tiks veikts regulārs pazemes ūdens līmeņa monitorings, kas ļaus spriest par depresijas piltuves attīstības tendencēm. Tas savukārt ļaus pieņemt lēmumu par pasākumiem situācijas uzlabošanai, ja tiks konstatētas būtiskas izmaiņas.

- 6.4.3.2. Novērtējums veikts ņemot vērā līdzšinējo un Paredzētās darbības gadījumā plānoto dolomīta ieguves paņēmieni saglabāšanu, kas cita starpā paredz turpināt arī pazemes ūdeņu atsūkņēšanu ieguves zonā. Prognozēts, ka atsūkņējamā ūdens daudzums nepārsniegs līdzšinējos ~ 970 tūkst m^3 gadā jeb $\sim 2670 m^3/dnn$, tomēr prognozes modeli izmantotais daudzums pieņemts lielāks ($3450 m^3/dnn$). Vērtējot modelēšanas rezultātus un iespējamās izmaiņas ar Paredzēto darbību, secināts, ka tādi būtiski parametri kā Daugavas pazemes ūdeņu horizonta iekšējie filtrācijas robežnosacījumi ziemeļu (Mazā Jugla) un dienvidu (Ogres upe) virzienā no darbības vietas paliek nemainīgi, bet ūdenskrātuves izveide A kategorijas laukumā un atsūkņēšanas sistēmas pārvietošana uz N kategorijas laukumu šajos virzienos būtiskas hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņas neradīs. Ziņojumā secināts, ka nebūtiskas izmaiņas sagaidāmas vien darbības otrajā posmā, kad A kategorijas laukums būs rekultivēts par ūdenstilpi, kurai ūdens spoguļa plānotā absolūtā augstuma atzīme ir aptuveni 37,0 – 37,5 m v.j.l., bet minimālais pazemes ūdeņu līmenis N kategorijas laukuma izstrādes beigu posmā prognozēts aptuveni 27,5 m v.j.l. Paredzētās darbības teritorijā (pretstatā šī brīža pazeminājumam 24,5 – 24,6 m v.j.l.). Līdz ar to tiek prognozētas nelielas depresijas piltuves izplatības izmaiņas D un A virzienā, bet R – DR virzienā sagaidāma samērā būtiska pazemes ūdeņu līmeņu celšanās, jo izveidojamā ūdenskrātuve veidos hidroģeoloģisko barjeru. Būtiskākās izmaiņas tiek prognozētas A virzienā, tomēr depresijas piltuves paplašinājums šajā virzienā tiek prognozēts tikai dažu simtu metru platumā. Ziņojumā prognozētā Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz augsnes struktūras un mitruma izmaiņām vērtēta kā nebūtiska. Teritorija jau ilgstoši ir meliorēta un A kategorijas laukumā arī ūdens atsūkņēšana notiek ilgstoši (daudzu gadu garumā stabilizējies augšdevona Daugavas pazemes ūdeņu horizonta līmenis praktiski nemainīsies).
- 6.4.3.3. Ziņojumā un pievienotajos pielikumos (Ziņojuma 14. pielikums) norādīts, ka meliorācijas sistēmas pārkārtošanas darbi nepieciešami, lai Paredzētā darbība nepasliktinātu pieguļošo teritoriju melioratīvo stāvokli, tie veicami pirms Paredzētās darbības vai vienlaikus ar tās uzsākšanu. Ziņojumam pievienots meliorācijas sistēmas pārkārtošanas apraksts (Ziņojuma 6. pielikums), saskaņā ar kuru paredzēts pārkārtot meliorācijas sistēmas novadgrāvi 414112:19 tā, lai tas novadītu ūdeņus apkārt Paredzētās darbības teritorijai (nešķērsojot to, lai nesamazinātu dolomīta ieguves platību). Paredzēta arī susinātājgrāvja 414112:87 un novadgrāvja 414112:11 pārbūve risinājumā, lai nepasliktinātos ūdeņu novadīšanas kapacitāte to ietekmes teritorijās. Precīzus risinājumus plānots izstrādāt turpmākajās plānošanas un projektēšanas stadijās, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību.
- 6.4.3.4. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu Paredzētās darbības otrajā posmā, kad A kategorijas laukuma izstrāde būs pabeigta un teritorija rekultivēta, izveidojot ūdenstilpi, būs nepieciešama arī pazemes ūdeņu atsūkņēšanas sistēmas pārveide, organizējot līmeņa pazemināšanu (minimālais pazemes ūdeņu līmenis Atradnes izstrādes beigu posmā – ap 27,5 m v.j.l.) tieši Paredzētās darbības teritorijā. Derīgo izrakteņu ieguves projektā paredzēts iestrādāt detalizētu grāvju sistēmas izvietojumu

pieplūstošo ūdeņu uztveršanai un novadīšanai no Darbības vietas, bet principiālie/iespējamie risinājumi paredz (2.5.3. attēls Ziņojumā), ka pieplūstošo ūdeņu novadīšana pa jaunveidojamo grāvju sistēmu tiek plānota uz Darbības vietas D galu ar sekojošu izplūdi pārkārtotajā meliorācijas sistēmas novadgrāvī 414112:19 un tālāk Norupē. Paredzēts, ka jaunveidojamā atsūknēšanas un mazgāšanas ūdeņu infrastruktūra tiks veidota pēc tāda pat principa, kāds tiek izmantots A kategorijas laukumā – nodrošinot, ka mazgāšanas ūdeņi netiek novadīti vidē un ir iespējama to daudzkārtēja izmantošana. Pirms ūdeņu izplūdes meliorācijas sistēmā, teritorijā tiks izveidots nosēddīķis un novadāmo ūdeņu paraugu ņemšanas vieta, kas ļaus turpināt Ierosinātās jau līdz šim realizēto monitoringa programmu Atradnē, kuras nosacījumi iekļauti Dienesta 2017. gada 3. maija licencē CS17ZD0099, kas izsniegta monitoringa veikšanai. Atbilstoši Ziņojumam pirms ūdens novadīšanas tiek kontrolēta suspendēto vielu un naftas produktu koncentrācija, kā arī novadāmo ūdeņu pH līmenis un elektrovadītspēja. Līdz ar to Birojs secina, ka monitoringa nodrošināšanai nav nepieciešams ar šo atzinumu izvirzīt papildus (citas) prasības, jo nosacījumus ietekmes uzraudzībai jau paredz Ziņojums.

6.4.3.5. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajam hidroloģiskās situācijas novērtējumam tuvāko viensētu ūdensapgādes ietekme varētu būt novērojama Paredzētās darbības otrajā posmā. Lai arī tā netiek vērtēta kā nozīmīga (skat. arī šī atzinuma 6.4.3.2. punktu), Ziņojumā identificētas trīs dzīvojamo māju teritorijas, kurās ūdensapgādei tiek izmantotas grodu akas uz kurām ietekmi pilnībā izslēgt nav iespējams. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam (Ziņojuma 3.2. nodaļa un 13. pielikums) – ne visu teritoriju kontekstā bijis iespējams novērtējuma nolūkiem pārliecināties par līdzšinējo situāciju, ūdens līmeņiem akās, jo īpašnieki atteikuši sadarbību, tomēr par grodu akām iegūta informācija, ka tas īpašumos ir vienīgais ūdensapgādes veids, ka jau šobrīd vasaras periodos tajā ir zems ūdens līmenis. Tādēļ pamatoti uzskatīt, ka salīdzināma situācija var būt arī citos īpašumos, kas atrodas iespējamās ietekmes zonā, kur nepieciešama situācijas uzraudzība un kompensējošie pasākumi, ja ietekme apstiprinās. Nosacījumi monitoringa veikšanai iestrādājami derīgo izrakteņu ieguves projektā, un gadījumā, ja viensētu akās Paredzētās darbības rezultātā tiek konstatēta ūdens līmeņa samazināšanās, jālemj par kompensējošiem pasākumiem.

6.4.3.6. Atbilstoši Ziņojuma veiktajam novērtējumam Birojs pievienojas Ziņojuma autoriem, ka ir maz varbūtīga negatīvas ietekmes būtiska palielināšanās uz apkārtnes teritoriju hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, ja Paredzētā darbība tiks īstenota Ziņojumā vērtētajos apjomos un izmantojot norādītos tehnoloģiskos risinājumus. Vienlaikus **Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu ir pamatoti noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) **Paredzētās darbības Ierosinātās pienākums ir nodrošināt Ziņojumā ietvertu vai līdzvērtīgu pasākumu īstenošanu ūdens līmeņa pazemināšanai, derīgā izrakteņa mazgāšanai un novadīšanai vidē, kas sasniedz ne būtiski lielāku vides ietekmi kā Ziņojumā prognozētā.**
- b) **Veicams pēc nostādīšanas novadāmā ūdens kvalitātes monitorings un ūdens līmeņu novērojumi ūdensapgādes akās atbilstoši Ziņojumā norādītajam. Gadījumā, ja Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā tiek konstatēta ūdens līmeņa traucējoša samazināšanās viensētu akās, jālemj par kompensējošiem pasākumiem.**
- c) **Ja turpmākajās Paredzētās darbības projektēšanas un realizācijas stadijās tiek izskatīti citi ūdens līmeņa pazemināšanas, atsūknēto ūdeņu novadīšanas vidē un meliorācijas sistēmas pārkārtošanas risinājumi, kas**

būtiski atšķiras no Ziņojumā novērtētā, veicams šādu izmaiņu būtiskumu novērtējums, lemjot par ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma nepieciešamību Novērtējuma likuma paredzētajā kārtībā.

6.4.4. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem:

- 6.4.4.1. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ņemot vērā arī tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un citas dabas vērtības. Ņemot vērā attālumu līdz Darbības vietai un Paredzētās darbības risinājumus, Ziņojumā identificēts, ka Paredzētās darbības īstenošana negatīvi neietekmēs *Natura 2000* teritorijas dabas vērtības, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu tajā.
- 6.4.4.2. Darbības vietu 2020. gada 19. jūlijā un 18. septembrī apsekojusi sertificēta dabas eksperte (jomas: vaskulārie augi, sūnas; meži un virsāji, purvi, zālāji, stāvoši saldūdeņi, tekoši saldūdeņi, jūras piekraste, iesālūdeņi, alas, atsegumi un kritenes)¹⁴ (turpmāk – Eksperte), kura 2020. gada septembrī sagatavojusi atzinumu par vaskulārajiem augiem, sūnām un mikrobiotopiem (kritalas) Darbības vietā. Savukārt sertificēts ornitofaunas eksperts¹⁵ (turpmāk – Eksperts) Darbības vietas apsekošanu veicis 2020. gada 6. jūlijā un 2020. gada 24. jūlijā sniedzis atzinumu par Paredzētās darbības ietekmi uz Darbības vietas un apkārtnes ornitofaunu. Ekspertu atzinumi pievienoti Ziņojuma 9. pielikumā.
- 6.4.4.3. Saskaņā ar Eksperta norādīto Darbības vietā un izpētes teritorijā ap to konstatēta viena Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājama putnu suga – brūnā čakste *Lanius collurio* (viens pāris, ticama ligzdošana), kas ir Latvijā samērā bieži izplatīta putnu suga un izcirtumi un jaunaudzes nav uzskatāmas par ilglaicīgu sugas biotopu, līdz ar to šajā biotopu grupā ligzdojošās brūnās čakstes nav uzskatāmas par apdraudētām. Izpētes teritorijā pārējās konstatētās ir Latvijā parastas un bieži sastopamas putnu sugas. Secināts, ka paredzētā derīgo izrakteņu ieguve neradīs būtisku ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu. Rekomendēts karjeru appludināt, veidojot atsevišķas dažāda izmēra saliņas, kas var būt piemērotas īpaši aizsargājamo putnu (kaijveidīgie putni, jūras žagata *Haematopus ostralegus* u.c.) ligzdošanai, tomēr sniegtā rekomendācija nav priekšnoteikums Paredzētās darbības pieļaujamībai. No Ziņojuma izriet, ka Ierosinātāja apņēmusies Darbības vietas teritorijas sagatavošanas darbus īstenot ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas. Lai arī teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamās putnu sugas, Paredzētās darbības īstenošanai būs nepieciešama atmežošana, un šādas prasības noteikšanu dabas un saimniecisko interešu līdzsvarošanai ir pamatoti un samērīgi noteikt kā nosacījumu, kas ievērojams, ņemot vērā arī Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punktu.
- 6.4.4.4. Saskaņā ar Ekspertes norādīto apsekotā platība uzskatāma par dabisku, bet – mežsaimnieciskās darbības būtiski ietekmētu teritoriju, apsekotajā platībā nav bioloģiski vecu mežaudžu. Darbības vietā, jo īpaši tās ziemeļrietumu daļā, reģistrētas vitālas invazīvu augu sugas – Kanādas zeltslotiņas/zeltgalvītes *Solidago canadensis* – audzes. Eksperte Darbības vietā nav konstatējusi reģistrētas īpaši aizsargājamās sūnu un vaskulāro augu sugas. Apsekotās teritorijas mežaudzes, jo īpaši tajā veiktās mežsaimnieciskās darbības, būtiski pazeminājusī vietas piemērotību retu un īpaši aizsargājamo sūnaugu un vaskulāro augu sugu pastāvēšanai. Apsekotajā teritorijā nav reģistrēti arī Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamie biotopi. Secināts, ka Paredzētās darbības realizācija neietekmēs Latvijā īpaši aizsargājamās sūnaugu,

¹⁴ Eksperta sertifikāts Nr. 043; derīgs līdz 2024. gada 4. jūlijam.

¹⁵ Eksperta sertifikāts Nr. 087; derīgs līdz 2021. gada 25. jūlijam un Nr. 061; derīgs līdz 2024. gada 7. augustam.

vaskulāro augu sugas, kā arī netiks ietekmēti ES nozīmes un/vai Latvijā īpaši aizsargājami biotopi. Tiek rekomendēts pēc iespējas saīsināt periodu, kurā izstrādātā teritorija atrodas bez ūdens un/vai augāja seguma, proti – tiklīdz kāda karjera daļa tiek izstrādāta, tai veicama pārdomāta rekultivācija.

- 6.4.4.5. Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā tiks pārmainīta ainava, ietekmes būs salīdzinoši ilgstošas, bet ir daļēji atgriezeniskas. Ietekmes mērogs vērtējams kā lokāls un tāds, kas netiks īstenots teritorijā, kas ir pret pārmaiņām jutīga un aizsargāta.
- 6.4.4.6. Ņemot vērā iepriekš minēto un Ziņojuma izstrādes un novērtēšanas gaitā konstatēto, **Birojs secina, ka saistībā ar ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un Darbības vietas apkārtnē esošajām ainaviskajām vērtībām nav saskatāmi tādi apstākļi, kādēļ Paredzēto darbību kopumā nebūtu iespējams veikt, tomēr saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt, ka Paredzētā darbība ir īstenojama, izpildot šādus nosacījumus:**
- a) **Darbības vietas teritorijas sagatavošanas darbi īstenojami ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas.**
 - b) **Veidojot ūdenskrātuves, to nogāzes veidojamas tā, lai grunts noturība nogāzēs būtu pietiekama un neveidotos noslīdeņi vai nobiras. Jāparedz pasākumi nelabvēlīgo apstākļu veidošanās mazināšanai, piemēram, veidojot noturīgu veģetāciju vai atbalsta vaļņus nogāžu nostiprināšanai.**
 - c) **Teritorijas rekultivācijas plāns iestrādājams derīgo izrakteņu ieguves projektā, ja iespējams, veicot teritorijas posmsecīgu rekultivāciju, lai veicinātu tās iekļaušanos ainavā.**

Noslēgumā Birojs norāda, ka bez vērības nav atstājis Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas ietvaros izteikto SIA “Rīgas meži” viedokli, ka Paredzētās darbības īstenošana Darbības vietā vairs nenodrošinās piekļuvi nekustamajam īpašumam “*Kranciema meži*” (kad. Nr. 4940060233; zemes vienības kad. apz. 74940060549). Vienlaikus Birojs secina, ka nekustamais īpašums “*Kranciema meži*” robežojas ar ceļu ar nosaukumu “*Koknešu ceļš*”, kas nodrošina piekļuvi gan Īpašumam, gan SIA “*Rīgas meži*” norādītajai zemes vienībai, tādēļ nav konstatējams, ka ar Paredzēto darbību kāds no īpašumiem varētu tik izolēts no ceļu tīkla. Iespējams, piekļuve pašlaik tiek īstenota pa dabisku brauktuvi tieši caur Īpašumu, tomēr no Ziņojuma neizriet, ka tas būtu apgrūtināts ar servitūta ceļu. Ņemot vērā minēto, Birojs nekonstatē, ka konkrēto jautājumu būtu nepieciešams risināt ar Biroja nosacījumiem vides jomā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu.

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izsvērusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes galvenajos ietekmes aspektos, tai skaitā – gaisa kvalitātes, trokšņa, ietekmes uz hidroloģisko režīmu, pazemes ūdeņiem, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību un ainavu aspektā. Šāda novērtējuma rezultātā secināts, ka nav pamata kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību, tomēr nepieciešams aprobežot atsevišķas no vērtētajām alternatīvām, izvirzot arī nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu. Ja tiek pieņemts akcepta lēmums, Paredzētā darbība īstenojama, nodrošinot Ziņojumā paredzētos vai tiem līdzvērtīgus risinājumus vides kvalitātes nodrošināšanai un ietekmes novēršanai, samazināšanai un monitoringam, kā arī Biroja noteiktos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama (vai nav pieļaujama).

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un

sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta divi *prim* daļa).

Direktors

(*paraksts**)

Arnolds Lukšēvics

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*